

OTÁZKY KE STÁTNÍM MAGISTERSKÝM ZKOUŠKÁM Z MUZEOLOGIE

OKRUH A: OBECNÁ MUZEOLOGIE

1. Teoretická muzeologie a její systém.
2. Vývoj teoretické muzeologie, významní teoretikové.
3. Teorie selekce.
4. Teorie tezaurace.
5. Teorie prezentace.
6. Zásady výběru sbírkových předmětů (muzealita, muzealizace, axiologie, aktivní a pasivní selekce).
7. Zásady přípravy a obsah sbírkotvorného plánu.
8. Zásady členění sbírkových předmětů do sbírek.
9. Základní principy dokumentace současnosti. Samdok.
10. Evidence sbírkových předmětů v muzeích.
11. Využití výpočetní techniky v evidenci sbírek.
12. Digitalizace sbírek a jejich prezentace.
13. Zásady prezentace sbírek, prezentační plán.
14. Definice a principy muzejního výstavnictví.
15. Základní principy ochrany sbírkových předmětů a jejich konzervace.
16. Nové trendy v muzeologii (ekomuzeologie, nová muzeologie, living history, holistický přístup aj.).
17. Vymezení speciální muzeologie.
18. Historické muzejní sbírky a jejich sestavy.
19. Historie v muzeích, muzealizace dějin. Historická muzea a jejich povaha.
20. Archeologie v muzeích.
21. Etnografie v muzeích, muzea v přírodě.
22. Umění v muzeích (výtvarné umění, divadlo, film, tanec).
23. Zoologie v muzeích.
24. Botanika v muzeích.
25. Geologie v muzeích.
26. Typologické sbírky.
27. Vědecký výzkum a muzeologie – obecné metodologické přístupy (historicko-srovnávací, teoretický, empirický) a metodologie muzeologie (přístupy vybraných pracovišť a autorů, literatura – např. Neustupný, van Mensch, Dodd atd.).
28. Charakteristika základních metod kvantitativního výzkumu a příklady jejich využití v muzeologii.
29. Charakteristika základních metod kvalitativního výzkumu a příklady jejich využití v muzeologii.
30. Fáze přípravy a realizace vědeckého výzkumu. Postup badatele a způsoby prezentace výsledků výzkumu. Možnosti publikování vědeckých výstupů v oboru muzeologie.

OKRUH B: MUZEJNÍ VÝSTAVNICTVÍ

1. Vymezení obecného výstavnictví a muzejního výstavnictví.
2. Základní terminologie muzejního výstavnictví (výstava, expozice, námět, libreto, scénář, exponát, diorama, interaktivní výstava, multimedialní výstava, aj.).
3. Vývoj prezentace sbírkových předmětů.
4. Výstavní plán.
5. Fáze přípravy výstavy – námět.
6. Fáze přípravy výstavy – libreto.
7. Fáze přípravy výstavy – scénář.
8. Ochrana sbírkových předmětů ve výstavách a expozicích.
9. Požadavky a parametry osvětlení výstav a expozic.
10. Požadavky na výstavní fundus.
11. Parametry a požadavky na texty a popisky – formální a obsahová stránka.
12. Základní zásady architektonického a výstavního řešení výstav a expozic.
13. Muzejní komunikace (komunikace exponát-návštěvník, muzejně výstavní jazyk).
14. Doprovodné akce k výstavám a expozicím. Výstavní akce v elektronických médiích.
15. Technika ve výstavách a expozicích.
16. Propagace a reklama výstav a expozic.
17. Muzejně výstavní kritika – základní pojmy a základní kritéria.
18. Hlavní nedostatky a nejčastější omyly v metodice a realizaci muzejních výstav.
19. Muzejní výstavy jako téma pro recenze v odborném tisku a ve sdělovacích prostředcích. Oceňování muzejních výstav v České republice a v mezinárodním měřítku.
20. Základní terminologie v oblasti muzejní architektury.
21. Vývoj muzejní architektury.
22. Muzejní budova a její okolí. Požadavky na umístění budovy a její konstrukci. Členění muzejních budov.

OKRUH C: MUZEJNÍ PEDAGOGIKA

1. Muzejní pedagogika – její předmět, zasazení v systému věd. Muzeologický, kulturní a pedagogický kontext muzejní edukace.
2. Vývoj edukační funkce muzea a představitelé tohoto vývoje.
3. Konstituování muzejní pedagogiky a její vývoj, hlavní představitelé.
4. Muzejní pedagogika/edukace a její zakotvenost v obecné pedagogice, základní pojmy obecné a muzejní pedagogiky, vzájemné vymezení.
5. Muzejní pedagogika a její subdisciplíny.
6. Pracovní pole muzejního pedagoga, profesní a osobnostní předpoklady pro práci muzejního pedagoga, současné postavení muzejního pedagoga mezi muzejními profesemi. Kategorizace muzejněpedagogických pracovníků.
7. Vzdělávání muzejních pedagogů. Profesní a zájmová sdružení a metodická centra v oblasti muzejní pedagogiky. Periodické a neperiodické zdroje v oblasti muzejní pedagogiky.
8. Muzejní psychologie, její zařazení do systému věd. Teoretické zázemí a možnosti aplikace psychologických disciplín v muzejní praxi.
9. Muzea a sociální inkluze (socializace, sociální učení a jeho druhy, sociální skupiny). Fyzická a smyslová dostupnost muzeí. Základy práce s návštěvníky se speciálními potřebami.
10. Klasifikace návštěvníků (podle aspektů vývojové psychologie, podle ostatních kritérií). Charakteristika jednotlivých skupin ve vztahu k muzejní práci.
11. Dětská muzea, jejich historie, specifika a členění. Specifika dětského návštěvníka.
12. Proces poznávání (rozumové poznávání – kognice, smyslové poznávání – percepce), imaginace, motivace, kreativita. Aplikace procesu poznávání v muzejní edukaci.
13. Proces učení (jeho druhy, činitele ovlivňující proces a výsledky učení, didaktické zásady (principy) efektivního učení), poruchy učení. Aplikace procesu učení v muzejní edukaci.
14. Definice a předmět muzejní didaktiky. Její místo v muzejní pedagogice a role v muzejní edukaci, návaznost na muzealizační procesy.
15. Základní východiska muzejní didaktiky (muzealita, zprostředkování, ostenze, interpretace, objektové učení, muzejní vyjadřovací prostředky).
16. Specifika vzdělávací situace v muzeu (obsah výstav a expozic, prostor, časová determinace, návštěvníci, didaktické požadavky na způsob prezentace, optimální prožitek/flow, edutainment, hands-on).
17. Vybrané základní klasifikace doprovodných programů v muzeu (Ambrose/Paine, Beneš, Waidacher, Horáček, další možné aspekty této klasifikace).
18. Vzdělávací politika a vzdělávací strategie muzea.
19. Příprava a realizace edukačního programu – cíle, práce s tématem a exponáty, motivace, výběr metod, fáze realizace, evaluace programu.
20. Nejčastěji využívané koncepty – konstruktivismus, kritické myšlení, artefiletika, dramatická výchova, zážitková pedagogiky aj.
21. Klasifikace a využití výukových metod v muzejní edukaci.
22. Evaluace v muzejní edukaci.
23. Vztah muzeum – škola, vzájemné vymezení, základní typy spolupráce a nejčastěji využívané formy programů, fáze školní návštěvy v muzeu.
24. Kurikulární dokumenty a jejich uplatnění v muzejní edukaci.
25. Doprovodné didaktické materiály v muzeu. Pracovní listy – jejich funkce, klasifikace, tvorba a evaluace.